

Za pohádkami a uhlířinou do Uhlířských Janovic

GPS souřadnice: 49.8809579, 15.0650512

Praktické informace

Délka trasy: 4 km

Obtížnost: Středně těžká, ale příjemná trasa. Kočárky a kola trasu projedou, pouze pokud jsou terénní – v lese jsou na 50 metrech k přejezdu i kořeny. Pejskům se výlet bude líbit.

Vzdálenost od Prahy: 70 km zvládnete za hodinu a kousek. Pojede po D1 směr Brno a na exitu 41 sjedete směr Český Šternberk → Uhlířské Janovice.

www.idos.cz

Turistická mapa: [Odkaz na mapy.cz](#)

Parkování: Na placeném parkovišti (10 Kč/hodinu) na Václavském náměstí u kostela sv. Aloise. Parkování zdarma v ulic Barákova, případně u nádraží ČD.

Možnost občerstvení: Restaurace U Myslivce (Jungmannova 247 – denně 10 až 22), Cukrárna u Zdeničky (Jungmannova 418, út – pá 9 – 17, so 9 – 15), Cukrárna U Mlsné veverka (Jungmannova 77, po – pá 7 – 17, so 8 – 18, ne 10 – 15), zmrzlinové stánky (Jungmannova 958 a 137, Komenského 274), Pizzeria Nonno (Jungmannova 119, denně 10 – 21)

WC: Ve všední dny veřejné WC (zdarma) v ulici Pečírková.

Nejbližší další výlety agentury Velká dobrodružství: Hrusice, Český Šternberk, Ledec nad Sázavou, Blaník, Humpolec, Rataje nad Sázavou.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovali bratři Martin a František z Hradce Králové.

Máťa (5 let): „Hrál jsem si na pirátském hřišti a našel jsem houbu.“

Fáňa (7 let): „Uhodl jsem všechny pohádky, ale neznal jsem Šmudlu.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

Uhlířské Janovice, ležící jihozápadním směrem od Kutné Hory, jsou městem obklopeným rybníky a nezkaženou přírodou. Název města je památkou na uhlíře, kteří zde ve 13. století měli osadu.

My vás provedeme městem, parkem a okolními lesy. Budeme hledat šifry na sochách, ve znacích, zazpíváme si a také nás čeká vyprávění pohádkové.

Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s městem Uhlířské Janovice, a je pro vás tedy zdarma! :)

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky,

rádi luštíte tajenky a vyprávíte si o pohádkách? Tak to se vám bude dnešní výlet líbit. Sněhurka, Popelka, Bajaja, Ferda Mravenec – o všech si povíme. Připomeneme si také další známé pohádky a ti nejšíkovnější z vás a největší pohádkoví odborníci určitě vyluští i naši doplňovačku.

Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Pokud ji po vyluštění přinesete do Kulturního a informačního centra (po, út, čt 7.30 až 16, středa 7.30 - 16.30, pátek 7.30 - 15.30), dostanete za ni dáreček.

Doplňovačka

Jdeme na to:

Zaparkujeme vedle kostela na **Václavském náměstí**. Parkovné stojí pár korun a určitě tuto investici doporučujeme, ať nedostanete pokutu.

Zkuste najít na náměstí barevnou žluto-červeně zdobenou budovu. Dole má nápis JÍDELNA LAHŮDKY.

1. Jaký nápis je úplně nahoře?

Víte, proč je tam toto slovo? Kdo by věděl?

Je to proto, že majitelem místního řeznictví a uzenářství je pan Klepiš. My pana Klepiše neznáme, ale párečky má určitě dobré! :)

Znáte nějakého pohádkového řezníka? My třeba zlého řezníka Krkovičku z večerníčku *Jája a Pája*.

Ale ten s panem Klepišem jistě nemá nic společného. :)

Další písmenko do tajenky na nás čeká na radnici. Který dům to je?

Je to ta velká budova, na které je namalovaný znak města.

Víte, co jednotlivé věci na znaku znamenají?

Na spodku modrého štítu jsou tři zelené pahorky (milíře) a nad nimi stojí stříbrná městská hradba. V jejím středu je zlaté písmeno R. Nad hradbou se vznáší osmipaprsková šternberská hvězda v modrém poli, která nese malý modrý štítek se zlatou korunkou a zlatým písmenem G. To je tam kvůli hraběnce z Götzů, která byla s Uhlířskými Janovicemi také spojena.

2. Jakou barvu má hvězda?

Jdeme hledat patrona naší země... Kdo to je? Zdejší náměstí se jmenuje Václavské, takže...?

Socha sv. Václava pochází z roku 1858 a jejím autorem je pražský sochař J. Möldner.

Kolik zvířat na ní najdete? My našli tři.

Zařvěte jako zvíře, které je z těchto tří nejvýše. Ale úplně potichoučku, ať se Václav nelekne a neuteče pod Blaník ke svému vojsku. Prý v nitru této hory pochrupkává a čeká, až bude naší zemi nejhůře. Také by vám mohl utéct na Václavské náměstí v Praze. Tam má totiž koníka.

Míříme ke **kostelu svatého Aloise**, který byl založen roku 1767, ale dokončen až roku 1795. Kolik let si tedy musel počkat na úplné dodělání? Počítáte správně – 28 let! Asi na něm bylo práce jak na kostele, jak se říká. A všichni vědí, že to znamená hrozně, ale hrozně moc dřiny. Do finále kostel dotáhli farář Josef Křepelka, ale především kníže Alois z Lichtejštejna, po kterém se nejspíš i jmenuje.

Máme tady nějakého Lojíka? Věděl by, kdo byl svatý Alois?

Svatý Alois byl členem jezuitského řádu a patron mládeže. Byl uctíván jako přímluvce proti moru a očním chorobám. Není ostatně divu, mor se mu stal osudným. Když v Římě vypukl, jezuité otevřeli špitál, kde Alois Gonzaga pomáhal umírajícím nebožákům. Sám se však při práci nakazil a roku 1591 zemřel. Bylo mu pouhých 23 let.

V barokním chrámu se nacházejí rokokový oltář a pozdně renesanční cínová křtitelnice z roku 1616. Oltářní fresky a iluzorní malby vytvořili Václav a František Kramolínové. Víte, proč jsou iluzorní? Nakoukněte do kostela a sami uvidíte! Oltář vypadá, že je pravý, (tedy 3D) – a přitom je jen namalovaný (takže 2D). Prostě je to placka, která je ale namalovaná tak šikovně, že máme iluzi skutečného plastického oltáře.

Zvláštností kostela je i fakt, že nemá hlavní oltář na východní straně, jak bývá obvykle zvykem.

Zajímavá je historie cínové renesanční křtitelnice. Roku 1421 byla v Uhlířských Janovicích zavedena víra podobojí a farnost

zde po 200 let spravovali utrakvističtí kněží. Právě z této doby křtitelnice pochází.

Znáte nějakou pohádku, ve které se objeví cín? Třeba tu od Andersena...

O čem byla? Napovíme, že o cínovém vojáčkovi s jednou nohou. Do koho se zamiloval?

Víte, jak pohádka dopadla? Jak už to u Hanse Christiana Andersena bývá, tak špatně.

Máte rádi jeho pohádky? Znáte ještě nějakou? Napsal třeba *Malou mořskou vílu* nebo *Císařovy nové šaty* či *Ošklivé káčátko*.

Jaký druh ptáka nakonec vyrostl z ošklivého káčátka? Možná právě tento ptačí druh dnes na výletě potkáme.

Jedna z Hansových pohádek je o princezně, co si ustala na jedné luštěnině. Jak se jmenovala pohádka.

3. **Doplňte slovo: Princezna na ...**

Z náměstí, kde se kdysi mimochodem natáčel slavný film *Dědeček, Kylián a já*, nyní vyjdeme Zdravotní ulicí. Míříme k židovskému kostelu. Víte, jak se takovým kostelům říká? Synagoga.

Tato vznikla v roce 1798, ale v roce 1860 byla přestavěna. Jenže lehla popelem při požáru, kdy spolu se synagogou shořela celá Židovská ulice s patnácti obytnými domy.

Trvalo 54 roky, než byla roku 1914 podle plánů zbraslavského stavitele Josefa Hadraly postavena nová modlitebna. Přitom je malá a nenápadná. Získala však orientální vzhled, za což mohl tehdy módní secesní styl, který ovlivňoval úplně všechno – módu, šperky, nádobí, nábytek i domy.

Na portálu je vidět maurský oblouk. A také Davidova hvězda. Kolik cípů má?

Bohoslužby zdejší židovské obce probíhaly v synagoze až do druhé světové války, poté stavbu začala využívat Církev československá husitská, která tady sídlí dodnes.

Dojdeme na konec ulice a odbočíme doleva. Projdeme Barákovou ulicí a přejdeme říčku. Jmenuje se po jednom nočním dravci.

Výrovka pramení u obce Kochánov v nadmořské výšce 487 metrů v Kamenolhotském lese. To se ale ještě nejmenuje Výrovka, nýbrž Anenský potok. Spolu s dalšími potoky napájí rybník Vavřinec. Odtud zase vytéká pod názvem Vavřínecký potok. A tady je z něj Výrovka. Tolik jmen za svůj krátký tok vystřídá!

Jaké zvíře vám jméno říčky připomíná? Ano, žije na několika místech podle jejího toku.

Výr velký je naše největší sova. Přes den se skrývá ve skalách nebo na starých stromech, večer vylétá lovit do otevřené krajiny. Jeho hnízdem je jen mělká jamka na zemi nebo na skalním útesu, někdy však obsazuje i stará hnízda dravců. Nevyhýbá se ani blízkosti lidských sídlišť, někdy hnízdí i v používaných lomech. Živí se ptáky a savci do velikosti menšího zajíce, které loví při neslyšném letu nízko nad terénem. Při lovu se orientuje především sluchem.

Znáte nějakou pohádku nebo film, kde se vyskytuje sova? Co třeba ta o třech oříscích nebo třeba *Souboj Titánů* či *Soví příběh*. Vzpomene si ještě na nějakou?

Vstoupíme do ulice, která se jmenuje jak?

4. **Doplňte: Na...**

Starší děti by si možná mohly vybavit, že v místě stejného názvu žila v Babiččině údolí jedna naše slavná spisovatelka. Jmenovala se Božena Němcová.

My však ještě chvíli zůstaneme u naší nejznámější filmové Popelky, která se kamarádila se sovou, o které jsme mluvili před chvílí. A zazpíváme si kousek písničky z tohoto nestárnoucího snímku.

Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš?

Skrýš a zázemí...

Vždyť ještě léčky málo znáš,

málo, zdá se mi.

*Hej, břízo bílá, skloň se níž,
dej ptáčku náruč svou a skrýš.
Já pak můžu jít a v duši klid
můžu pak mít.*

Vstupujeme do Nerudovy ulice. To byl také spisovatel. Jeho křestní jméno bylo Jan, tedy Honzík. S paní Boženou se znal, ale miloval jinou spisovatelku – Karolínu. O všech se budete učit ve škole, tak vás s nimi trápit nebudeme.

I když... Na pohádky bychom se mohli zeptat. Pohádek totiž není nikdy dost!

Božena Němcová ráda objížděla naši vlast a nechala si vyprávět pohádky. Pak je převyprávěla tak, jak je znáte dnes. Třeba pohádku *O Chytré horáky*, *O princezně se zlatou hvězdou na čele*, *O kocouru, kohoutu a kose* či *O Slunečníku*, *Měsíčníku* a *Větrníku*. Nebo třeba o muži, který předstíral, že je postižený – němý a jedooký (nosil přes oko pásku). A byl to právě on, kdo zachránil princeznu před drakem, ale nechtěl, aby se o tom vědělo.

5. Jak se jmenoval utajený princ?

Nerudovou ulicí jdeme stále rovně za nosem. Přejdeme další mostek a za chvíli začneme stoupat. Mineme křižovatkové zrcadlo. Je nám jasné, že se u něj budete chtít vyfotit. Můžete, ale pozor na auta!

Zrcadlo hraje důležitou roli v pohádce o Sněhurce. Na co se zlá královna zrcadla ptala?

„Zrcadlo, řekni mi, kdo je v zemi zdejší mezi všemi nejkrásnější.“ A zrcadlo jednoho dne odpovědělo popravdě: „Má paní, i když jste krásná jako sen, Sněhurka je krásnější přece jen.“

A to byl problém! Sněhurka se pak musela před rozrušenou macechou schovat u trpaslíků.

Kolik jich bylo?

Teď to bude hodně těžká otázka. Dokážete všechny trpaslíky vyjmenovat? Můžou vám pomoci všichni členové rodiny... I tak to bude fuška. Takže: Prófa, Stydlín, Rejpal, Kejchal, Dřimal, Štístko a ... :)

6. Jak se jmenoval nejmenší trpaslík?

Jdeme hledat rozličné předměty, co jsou okolo vás. Nejprve pumpu. Máte? Co je na ní napsáno?

Teď hledáme modrobílý domeček. V něm by se asi líbilo modrým trpaslíčkům. Jak se jmenují?

Na pravé straně ulice zkuste najít ceduli, na které jsou koníci. A také bowlingovou, česky kulečnickovou figurku.

Našli jste? To jste tedy bystrozrací! :)

Jak se jmenuje mládě koně? A jak mládě bowlingové figurky? :)

Mineme dům bez plotu a nalevo uvidíme včelín. Včelařů je v okolí hodně, protože je tady hodně ovocných sadů a květin. Včeličky zde mají práce až nad sosák.

Věděli byste, jak se jmenuje samec včely? A včelí velitelka?

Stoupáme k bývalé budově vodojemu. Držíme se zelené turistické značky. Cesta se tady maličko zhoršuje, ale zase je krásně romantická. Můžete si udělat malou odbočku doprava k rybníčku.

Kousek za vodojemem vyhledejte krásný křížek.

7. Opište první slovo z nápisu na kříži.

Další křížek na nás čeká o 500 metrů dále. Dostanete se k němu krásnou alejí slivoní švestek. Máte rádi švestkové knedlíky? A co povidla?

Úplně slyšíme, jak jiné produkty ze švestek právě teď komentují tatínci. :)

Ještě před křížkem odbočíme doleva a řapeme kolem polí směrem k lesu. Do blízké Janovické Lhoty tak vůbec nevstoupíme. Ale i tak si o zdejších osídlení můžeme něco říci.

Okolí dnešních Uhlířských Janovic bylo osídleno Zličany už opravdu hodně dávno – v dobách, kdy žili vaše praprapraprapraprababička a podobně starý prapraprapradědeček :) .

Od roku 1167 drželi zdejší kraj páni z Divišova (později ze Šternberka). Jan ze Šternberka, jeden z nich, založil okolo roku 1250 osadu, která tak trochu nesla jeho jméno. První písemný doklad o Janovicích je až z roku 1352. Přívlastek Uhlířské získaly Janovice ještě ve 14. století podle uhlí, které se pářilo ve zdejších lesích a bylo využíváno především v kutnohorských stříbrných dolech.

Roku 1739 byly Uhlířské Janovice povýšeny na město, které patřilo Šternberkům až do roku 1750, kdy bylo připojeno k panství Rataje nad Sázavou. S ním přešlo město roku 1764 do majetku Lichtenštejnů, kteří byli jeho vrchností až do zániku feudální správy v roce 1848.

Poznáte obilninu, která roste všude kolem? A rozeznáte ječmen a žito?

Znáte pohádku *Kuřátko a obilí*?

Jak to bylo, pohádka?

Zabloudilo kuřátko.

Za zahradou mezi poli

pípá, pípá, nožky bolí.

Ve vysokém obilí

bude večer za chvíli.

„Povězte mi, bílé ovsy,

kudy vede cesta do vsi!“

Jak to bylo dál? Vzpomene si někdo? Koho také bolí nohy? Žádné strachy, už máte za sebou půlku výletu.

Zapípáme, zakokrháme a vyrazíme lesa :)

8. **Jak se jmenuje samec od slepice?**

To byla otázka pro miminka, ta další bude těžší! :)

Znáte pohádku *O slepičce a kohoutkovi*?

Šli spolu na procházku a lačnému kohoutkovi-skrblíkovi zaskočilo v zobáčku zrníčko. (Chtěl ho sezobnout, aby slepička nevěděla.) Slepice honem utíkala ke studánce pro vodu na zapítí. Jenže ouha, již tehdy nebyla ani nepitná voda zdarma. Studánka chtěla za službu šátek, švadlena za šátek botičky... A tak se slepička mohla ulítat. (Respektive uběhat, protože se slípkám letky dvakrát ročně zastřihují.) Kdo jí nakonec pomohl?

Nebi bylo slepičky líto. Rozhodlo se, že slepičce pomůže, a seslalo na zem vlahý deštík. Louka dala trávu kravičce, kráva dala mléko prasátku, prase dalo štětiny ševci, švec dal botičky švadlence, švadlenka dala šátek studánce. Studánka dala vodu slepičce. Slepice honem utíkala do obory za kohoutkem. Dala mu napít, a tak ho zachránila. A kohoutek? Ten už od té doby nebyl lakomý a se slepičkou se o všechno hezky dělil.

Některé slepičky jsou kropenaté, jiné hnědé, bílé nebo černé. Dokázali byste říct alespoň některé barvy anglicky?

9. **Jak se řekne anglicky bílá?**

Dojdeme až k budově, která bývala hájovnou, a pokračujeme lesní pěšinou až do míst, kde se napojíme na žlutou turistickou značku. Ta nás pak odvede zpátky do obce.

Okolí města – ač lesnaté a močálovité – bylo zřejmě skutečně osídleno již odedávna. Patřilo ke kraji kouřimských Zličanů.

Důkazem jsou archeologické nálezy z okolí. Ve zdejších lesích pálili uhlíři v milířích dřevěné uhlí a prodávali ho do různých měst a tvrzí. Uhlířství zde zaniklo až počátkem 18. století.

Víte, kdo je to uhlíř?

Uhlíř býval člověk, který provozoval řemeslo uhlířství. (Pozdější uhlíři rozváželi normální kamenné uhlí do domů i podniků. Když jste měli štěstí, v kovových putnách vám je nanosili až do sklepa. Když smůlu, vysypali vám korbu nákladáku na dvorek či chodník. Museli jste se chopit lopat a o víkendovou „zábavu“ bylo postaráno.) Hlavní činností klasických uhlířů bylo hromadění dřeva a jeho pálení v milířích, čímž se vyrábělo dřevěné uhlí. (Bylo skladnější a výhřevnější než dřevo.) Uhlíři byli známi již od pravěku, nejrozšířenější byla jejich činnost ve středověku i v nové době. Od 19. století byly jejich výrobky vytlačovány kamenným uhlím. Uhlíři měli své cechy a byli nositeli výsad a zvláštních práv. Později zchudli a začlenili se mezi sociálně slabé. Jen si vzpomeňte na filmovou pohádku Pyšná princezna, kde krmí nebohá uhlířská matka čtyři robátka z jedné misky. V současnosti předvádějí uhlíři své umění jako ukázkou tradičního řemesla. (A vy si kupujete dřevěné uhlí jen na grilování...)

Zkuste v lese najít mraveniště. Je jich tady opravdu hodně. Víte, jak se jmenuje nejslavnější český mravenec?

Psal o něm i spisovatel Ondřej Sekora, k jehož knížkám patří také autorovy nádherné ilustrace.

Věděli jste, že Ferda Mravenec slaví 90. narozeniny? Sympatického hrdinu dětských knížek i filmů mohli čtenáři poprvé spatřit v roce 1933 na stránkách Lidových novin, kde Ondřej Sekora působil jako sportovní redaktor a autor rubriky pro děti. Co o světě veselého mravenčího chlápka s červenou mašlí kolem krku možná nevíte?

Samci mravenců černých rodu Formica či Camponotus ligniperda, k nimž Ferda zřejmě patří, mají křídla. Náš kreslený hrdina je však nemá. A tak se ukazuje, že je Ferda vlastně mravenčí dělník. (Což jsme ovšem všichni asi trochu tušili, protože mravenec, co by byl muž, by zaručeně tolik nedřel.) Do knižních ani televizních příběhů se nicméně nikdy nedostaly úplně všechny Ferdovy příběhy. Některé zůstaly jen na stránkách novin. Patří k nim i komiks, ve kterém si kupodivu Ferda místo namyšlené pihaté hmyzí parádnice vezme pilnou mravenčici a stane se otcem.

Podle knižní předlohy vznikla dokonce operní verze Ferdy Mravence! Hrál ji Národní divadlo v Brně v letech 1977 až 1986. Dvouhodinové dílo se dočkalo 80 repríz. Což je hodně. Na mravence určitě. :)

Žlutá turistická značka nás vyvede z lesa ven. Vidíte někde posed? A vidíte pět břízek těsně u sebe? Jako by to byla rodinka... Jak jste na tom mimochodem s březovými alergiemi?

Polní cestou pod elektrickou rozvodnou se dostaneme na hlavní, která nás směrem doleva po patnácti minutách odvede do parku, kde na nás čeká další zastavení. Ale protože je kolem nás stále hodně hmyzu, ještě o něm jedno malé vyprávění přidáme.

Věděli byste, jak se jmenovala zlá hmyzí slečna, kterou měl Ferda rád?

Ve skutečnosti se vědecky tento brouček jmenuje jinak – podle sluníčka a počtu teček, co má na zádech. Věděli byste tedy, jak se nazývá?

10. **Doplňte: Slunéčko...**

A jak se jmenuje nejlepší kamarád Ferdy Mravence?

O tom, kdo je vlastně brouk Pytlík, se vedou dlouhé debaty. Odborníci se sice většinou shodují, že jako jediná postava ze Sekorových knih nepředstavuje žádný konkrétní živočišný druh, ale... Pytlíkův životní příběh napovídá, že se jedná o létajícího dřevokazného brouka, nejspíš o nějaký druh červotoče. Jak sám Pytlík vzpomíná, narodil se jako larvička v kině v opěradle sedadla. A během svého zrání stačil až do zakuklení zhlédnout všechny filmy, co tehdy dávali. Proto všechno zná a všechno ví.

Tyršova ulice nás přivede mezi domky až k Výrovce, za kterou na nás už čeká krásný park. Za mostem odbočte doprava.

Vítejte v jednom z nekrásnějších parku, které jsme na našich výletech s tajenkou potkali! O jeho založení se nejvíce zasloužil Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny. V roce 1933 začala jeho postupná realizace, která trvala až do roku 1938. Nedávno byl znovu upraven – a krásně!

Mezi nejčinnější dřeviny, které můžeme v parku vidět i dnes, patří například převislý jilm horský, jírovec maďal, bříza bělokorá, liliovník tulipánokvětý a další.

Na některých stromech můžete vidět cedulky. Hned na začátku parku označují kmeny listnáčů, jejichž latinská jména začínají slůvkem Acer. Co je acer česky?

Rozhlédněte se kolem a zkuste poznat alespoň pět druhů stromů. Kdo to nezvládne druhy, může si dřeva pojmenovat po svém. Třeba Pepa, Lucie, Radoslav, ...

Projděte kolem jezírka a dřevěného mořského koníka až na druhý konec parku. Hledáme Lípu republiky a cedulku u ní. Opakuje se ne ní jedna dvouciferná číslice.

11. Která číslice je ve textu několikrát?

Na konci parku najdete také hmyzí hotel. Víte, co to je?

Hmyzí hotel je uměle vytvořený domeček, jehož hlavním úkolem je poskytnout užitečnému hmyzu bezpečný úkryt a poklidné místo k hnízdění. Nejčastěji bývá z přírodního dřeva. „Pokojíčky“ se vyplňují čímkoli, co by budoucím obyvatelům mohlo přijít vhod. Například šiškami, suchými listy, dutými stébly trav a rákosu, slámou, senem, jílovými či hliněnými cihlami, ... Výjimkou nejsou ani keramické květináče či jejich kousky, nalámané větvičky, kůra a například dřevěná polínka s vyvrtnými otvory. Vše by ale mělo být suché, aby to neplesnivělo, nehnilo a podobně.

Za silnicí poté uvidíte krásné pirátské hřiště a také komín. Je jasné, že pokud se zeptáme na nějakého piráta, všichni si vzpomenete na Jacka. Že je to tak? :)

Proto se zeptáme na komín. Kdo na něm hnízdí?

Klidně si v parku nebo na hřišti odpočiňte, do centra a ke kostelíku už to máme jen pět minut chůze, takže času je dost.

Až naberete sílu, čeká nás poslední dnešní zastavení. V Uhlířských Janovicích totiž najdete jednodílný kamenný kostel. Je postaven z místního červeného pískovce a zdobí ho pozoruhodné kamenické detaily.

Na jeho místě stávala ještě za dob prvního slovanského osídlení románská kaple. Ve 13. století k ní byl přistaven pozdě románský kostelík zasvěcený svatému Jiljí.

Najdete na zdi kostela kamennou desku s lebkou a kostmi?

U vchodu je velká naučná tabule psaná zvláštním písmem.

12. Opište první slovo souvislého textu.

V areálu bývalého hřbitova také stojí socha svatého Jana Nepomuckého z roku 1853, barokní márnice a dřevěná zvonička. Kolem té se prosmýkneme – a jsme v cíli. Ani nám nemusí odcinkat konec zvonec.

Je hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce. Z tajenky na nás kouká divné slovo. Copak to asi je? My vám to prozradíme. A rádi. Přesně takhle se totiž Uhlířské Janovice řeknou německy. :)

Přicházíme na start našeho výletu na Václavské náměstí, který už znáte. Teď už jen stačí zajít s vyluštěnou tajenkou do KIC a vyzvednout si dáreček. Hezky za něj poděkujte, my děkujeme také. Samozřejmě ne za dáreček, ale za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

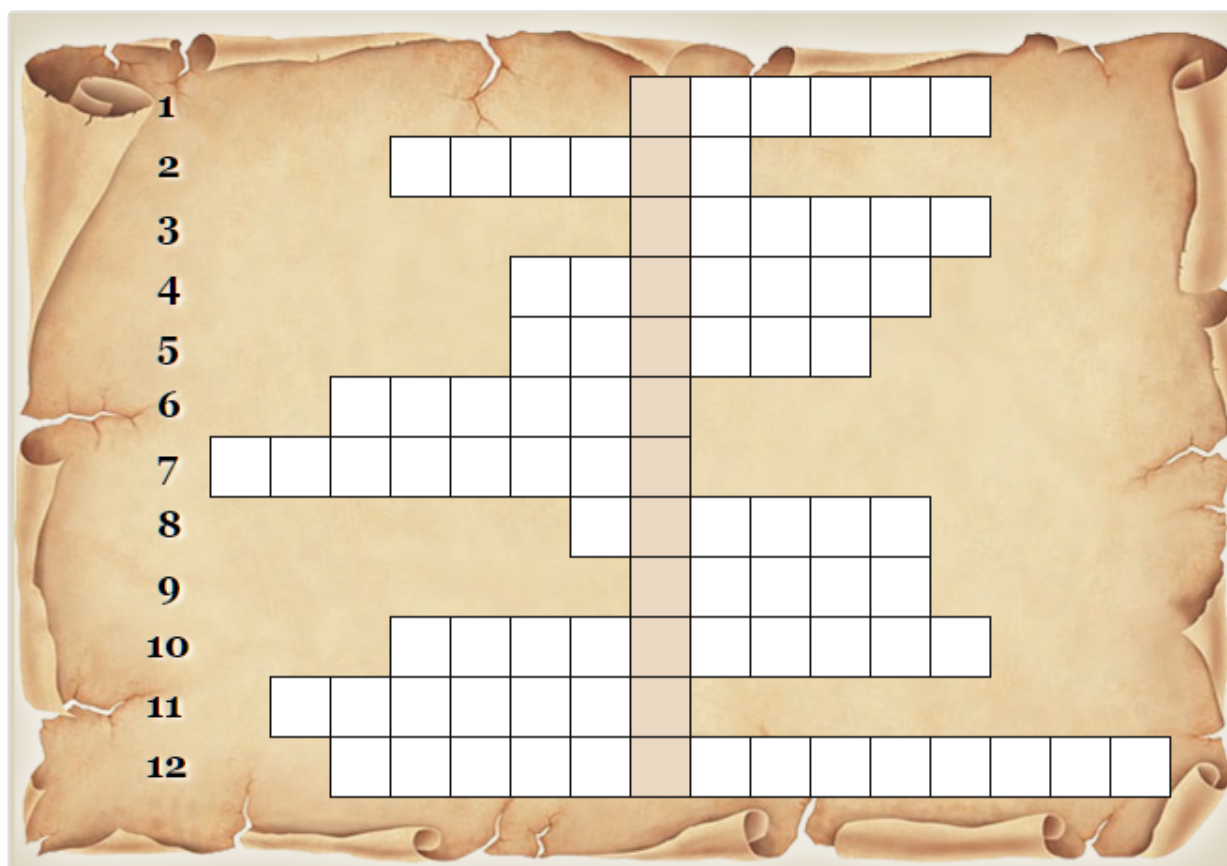
Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mimo jiné texty z webů www.kudyznudy.cz, <https://www.cestyapamatky.cz>, <https://kdojeto.superia.cz>, www.uhlirskejanovice.cz, František Hrubín – Kuřátko a obilí. České pohádky.

Otázky k tajence

---

1. Jaký nápis je úplně nahoře?
2. Jakou barvu má hvězda?
3. Doplňte slovo: *Princeznu na ...*
4. Doplňte: Na...
5. Jak se jmenoval princ?
6. Jak se jmenoval nejmenší trpaslík?
7. Opište první slovo z nápisu.
8. Jak se jmenuje samec od slepice?
9. Jak se řekne anglicky bílá?
10. Doplňte: Slunéčko...
11. Která číslice je ve textu několikrát?
12. Opište první slovo souvislého textu.

A co můžete vyhrát?

Tajenku pošlete na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.